

Summary:

Title: Evaluation of a new study programme - a discipline oriented analysis instrument.

Keywords: Evaluation

In 1981 a new study programme started at the Dental Department of the Free University in Amsterdam. Earlier papers dealt with the results of the evaluation of the first and second year. This paper is focused on the third year and the replication study of the second year's programme.

Major attention is given to the important question if, and how, the educational quality can be judged. Proposed criteria concern the capacity of teaching, and the performance of students throughout the entire curriculum. Lower boundaries are formulated, followed by an analysis how the dental study programme meets these limits.

Literatuur:

1. Van Os W. Evaluatie van een nieuw propedeuse-programma. Ned Tijdschr Tandheelkd 1984; 91: 356-62.
2. Van Os W. Evaluatie van een nieuw propedeuse-programma - herhaalonderzoek. Ned Tijdschr Tandheelkd 1985; 92: 120-5.
3. Van Os W. Evaluatie van een nieuw studieprogramma - het tweede cursusjaar. Ned Tijdschr Tandheelkd 1985; 92: 162-5.
4. Evaluatiecommissie. Evaluatie Derde Jaar Tandheelkunde. Amsterdam: Vrije Universiteit, afdeling Onderwijsresearch, 1984.
5. Evaluatiecommissie. Herhaalonderzoek Tweede Jaar Tandheelkunde. Amsterdam: Vrije Universiteit, afdeling Onderwijsresearch, 1985.
6. Van Os W. Onderwijs geven en onderwijs volgen: wat levert het op? In: Bergenhegouwen GJ, Blom GME, red. Schoolorganisatie, didactiek en differentiatie. Lisse: Swets en Zeitlinger, 1983.
7. Drenth PJD. Slaagpercentages in de propedeuse; relevant voor beleid? Rede t.g.v. de Opening der Lessen. Amsterdam: Vrije Universiteit, 1984.
8. Academisch Statuut - memorie van toelichting. Staatsblad 1981, 653.
9. Wet twee-fasenstructuur - memorie van toelichting. Kamerstuk 16106, nrs. 3-4, zitting 1979-1980.
10. Van Os W, Bernaert GF, Kok EJ. AMOS - Analyse Model voor het Onderwijs in Studierichtingen. Amsterdam: Vrije Universiteit, afdeling Onder-

wijsresearch, 1985.

11. Van Reenen GJ. Notitie ten behoeve van het overleg Tandheelkunde Universiteit van Amsterdam - Vrije Universiteit, 8-2-1985.
12. De Groot AD. Selectie voor en in het hoger onderwijs. Den Haag: Staatsdrukkerij, 1972.
13. Wilbrink B, Hofstee WKB. Docentbeoordeling. Onderzoek van Onderwijs 1984; 13: 52-5.
14. Van Os W. Meten en interpreteren van meningen over het onderwijs. In: Vrije Universiteit Compact Jaarverslag 1983. Amsterdam: Vrije Universiteit, 1984.
15. Bast AJJ, Kok EJ, Stolk AH. Evaluatie van het Tandheelkundig Curriculum. Amsterdam: Vrije Universiteit, Subfaculteit Tandheelkunde, 1985.
16. Cohen MJ. Studierechten in het wetenschappelijk onderwijs. Zwolle: Tjeenk Willink, 1981.
17. Bartelds JF, Joostens TH, Kluiters H. ISEK: Instrumentarium voor systematische evaluatie van cursussen. Tijdschrift voor Onderwijsresearch 1983; 8: 49-65.

Mei 1985.

Postbus 7161,
1007 MB Amsterdam.

BERICHTEN

Verenigingsverslagen en mededelingen

STICHTING VOOR
WETENSCHAPPELIJK
TANDHEELKUNDIGEN ARBEID

nwta

Jaarverslag 1985

De Stichting W.T.A. heeft in 1985 een stabiel verloop te zien gegeven. Er werden vier zeer goed bezochte cursussen voor de Nederlandse klinici georganiseerd.

Inmiddels heeft de 10e cursussyllabus in de uniforme huisstijl het licht gezien. Het grote aantal nabestellingen in de loop van het jaar wijst erop, dat de gekozen formule voor het uitgeven van cursusmateriaal succesvol is. Inmiddels zijn verschillende syllabi van deze serie uitverkocht.

In februari 1985 werd door Prof. Motsch uit Göttingen een cursus gegeven met de titel 'Reconstructie van gebitselementen met amalgaam'. Zelden ziet men een spreker meer gedreven de laatste ontwikkelingen helder voor de algemeen-practicus presenteren. Het werd duidelijk dat op het zo dagelijks terugkerende gebied van het amalgaam steeds veel te leren is, en dat het materiaal voorlopig niet obsoleet wordt. In maart gaf Richard Simonsen uit de Verenigde Staten een cursus 'Clinical application of the acid etch technique'. Het hele gebied van de hechtende composieten werd bestreken, van de eenvoudige sealants tot en met de diverse mogelijkheden van etsbruggen.

De orthodontie is een moeilijk toegankelijk gebied voor de algemeen-practicus, waarover hij toch goed wil zijn geïnformeerd. Dat bleek in oktober uit de uitverkochte zaal die Prof. Booy uit Groningen trok met een dagcursus getiteld

'Orthodontie in de algemene praktijk'. Hij gaf een duidelijk inzicht in de mogelijkheden en de onmogelijkheden voor behandeling door de niet-gespecialiseerde practicus.

De W.T.A. streeft ernaar van tijd tot tijd een cursus te organiseren die niet alleen is bedoeld voor de tandarts, maar ook voor andere werkers in de tandheelkunde. Zo waren er in het verleden cursussen die tevens waren bedoeld voor basisvakkers, mondhygiënist en tandartsassistenten.

In november gaf Prof. McLean uit London een tweedaagse cursus 'The science and art of dental ceramics'. Voor deze cursus was ook een uitnodiging uitgegaan naar alle Nederlandse tandtechnici met de bedoeling om tandarts en technicus op elkaars gebied samen te brengen. Tevens was een porseleinfabrikant uit Engeland uitgenodigd, die gedurende twee dagen demonstreerde met een revolutionaire wijze van systematisch kleurbepalen volgens de waardering van de 'hue', 'chroma' en 'value'. De bijzondere kwaliteiten van de spreker, die als deskundige op wereldniveau mag worden gezien, en de kleurdemonstraties maakten deze cursus tot een succes.

Voor de Hamer-Duyvensz-prijs ontving de W.T.A. een ongekend hoog aantal inzendingen op verschillende gebieden van de tandheelkunde. Daarom besloot het bestuur drie prijzen uit te reiken: aan de collegae C. de Putter, W.H.A. Steen en R.H.M. Schaub.

Het bestuur van de Stichting W.T.A. werd het afgelopen jaar gevormd door:

- Dr. W. H. van Palenstein Helderman - voorzitter;
Dr. A. E. Bosman - secretaris;
Dr. R. P. van Oort - penningmeester;
Drs. S. E. W. Engels - lid;
Drs. J. P. A. M. Smeekens - lid.

Het bestuur van de W.T.A. kan terugzien op een 53e levensjaar van de Stichting, dat werd gekenmerkt door stabiliteit in de gevonden arbeidsformule en een gestaag toenemende belangstelling voor haar cursussen en syllabi.

Dr. A. E. Bosman, secretaris

NEDERLANDSE VERENIGING
VAN
MONDHYGIËNISTEN

Samenstelling nieuw bestuur

Het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist heeft zich voor het jaar 1986-1987 als volgt geconstitueerd:

- Mw. M. F. J. Blomme - voorzitter;
Mw. B. Smulders - vice-voorzitter;
Mw. M. M. Bergmans-Moers - 1e secretaris,
Burgemeester Prinsseanlaan 43, 4941 AJ Raamsdonkveer;
Mw. B. A. Dallinga - 2e secretaris;
Mw. Ch. J. E. Stolk-Wieske - penningmeester;
Mw. I. Kloeg-Crone - lid;
Mw. M. van Weerwijk-Peeters - lid.

NEDERLANDSE
VERENIGING
VAN TANDARTSEN

nwta

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens de huishoudelijke vergadering van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen d.d. 21 maart 1986 is het bestuur als volgt samengesteld:

- Prof. O. Hokwerda - voorzitter;
Dr. A. H. Stolk - vice-voorzitter;
Dr. F. P. Mesu - secretaris, Van Beuningenaan

54, 3953 BS Maarsbergen;
 Dr. G. J. van Campen – 2e secretaris;
 E. W. E. Sedee – penningmeester;
 Dr. R. P. van Oort – commissaris;
 Dr. J. G. A. Advokaat – commissaris.

Buitenland

VERENIGDE STATEN

G. C. Paffenbarger overleden

Van de onderzoekers op het gebied der tandheelkunde, die in en na de Tweede Wereldoorlog internationale bekendheid verwierven, zijn velen niet meer in leven. In december 1985 leed die generatie der prominenten opnieuw een verlies: Dr. George C. Paffenbarger overleed op 83-jarige leeftijd. Zijn naam was sinds lang toegevoegd aan de 'List of Honour' van de Fédération Dentaire Internationale.

Dr. Paffenbarger is vooral bekend geworden door zijn spuurwerk op het gebied van de tandheelkundige materialen. Sinds 1924 werkte hij in de research-afdeling van het National Bureau of Standards.

In de loop van de tijd werd hij verschillende malen met prijzen onderscheiden. Zijn naam zal de trouwe lezers van de rubriek Excerpta odontologica ook welbekend zijn; van veel publicaties van zijn hand zijn in de jaren vijftig en zestig referaten verschenen.

Binnenland

COLLEGE TER BEOORDELING VAN GENEESMIDDELEN

Wijziging produktinformatie/bijsluiter van glafeninebevattende produkten

In de afgelopen maanden heeft het College ter beoordeling van geneesmiddelen de mogelijke risico's van het gebruik van glafeninebevattende middelen bestudeerd. Het College is hierbij tot de conclusie gekomen dat in de tot voor kort geldende produktinformaties en bijsluiters de tekst over deze risico's, in het bijzonder die over de allergische reacties en de leverfunctiestoornissen, aanvulling behoefde. Na overleg met de bedrijven die glafeninebevattende produkten hebben geregistreerd is een nieuwe tekst vastgesteld die in belangrijke mate afwijkt van de oude tekst. Hieronder zijn de rubrieken indicaties, contra-indicaties, waarschuwingen en voorzorgsmaatregelen en bijwerkingen weergegeven.

Overigens is het College van oordeel dat nader onderzoek naar de balans werkzaamheid-schadelijkheid van glafenine noodzakelijk is. Nagegaan wordt welke mogelijkheden hiervoor aanwezig zijn.

Indicaties

Symptomatische behandeling van pijn.

Contra-indicatie

Overgevoeligheid voor glafenine of floctafenine. Acute hepatitis. Glafenine dient niet te worden gebruikt bij patiënten met ernstige decompensatio cordis of ischemische hartziekte.

Waarschuwingen en voorzorgsmaatregelen

Allergische reacties kunnen voorkomen. Deze kunnen zich voordoen als huid- en slijmvliesreacties, maar ook gegeneraliseerde reacties, met inbegrip van shock, zijn mogelijk.

Soms worden deze reacties voorafgegaan, bij een eerdere inname van glafenine, door lichte symptomen van allergie zoals: lichte jeuk aan de handpalmen of de voetzolen, roodheid van gezicht en hals, huidreacties, prikkeling van de keel of gevoel van onwelzijn.

Indien deze symptomen zich voordoen, dient het gebruik van glafenine onmiddellijk te worden onderbroken en dient men contact op te nemen met de behandelend arts. In deze gevallen is voortzetting zowel als hervatting van de behandeling gecontra-indiceerd. Ditzelfde geldt voor het gebruik van aan glafenine verwante stoffen zoals floctafenine in verband met een mogelijke kruisovergevoeligheid. Indien een langdurige behandeling noodzakelijk is dient men alvorens glafenine opnieuw voor te schrijven altijd te vragen of symptomen zoals hierboven omschreven zich tijdens eerdere behandeling met glafenine voordeden.

Bij buikpijn, onverklaarbare koorts, vermoeidheid, geelzucht en/of donkerverkleuring van de urine is het geboden de behandeling onmiddellijk te beëindigen en serumtransaminasen te bepalen. Indien deze enzymconcentraties verhoogd zijn en/of in geval van geelzucht dient glafenine nooit meer te worden gebruikt.

Patiënten dienen erop te worden gewezen, dat een algemeen gevoel van onwelzijn, donkerverkleuring van de urine of geelverkleuring van het wit van de ogen op een aandoening van de lever kan wijzen.

Ook in deze gevallen dient het gebruik van glafenine onmiddellijk te worden beëindigd.

Indien zich de noodzaak van een meer langdurige behandeling voordoet dient men alvorens glafenine opnieuw voor te schrijven altijd te vragen of bovengenoemde symptomen zich voordeden tijdens voorafgaande behandeling met glafenine.

Bijwerkingen

Er zijn gevallen waargenomen, waarbij slaperigheid of lichte duizeligheid optraden. Het is mogelijk dat maag- en darmklachten optraden.

Voorts is melding gemaakt van pyrexie, koude rillingen en verdikt speeksel.

Er kunnen overgevoeligheidsreacties optreden (b.v. exantheem, erytheem, urticaria, jeuk, bronchospasmus en glottisoedeem) die kunnen leiden tot bewustzijnsverlies en anafylactische shock (bloeddrukdaling, snelle pols, zweten).

Voortzetting van de therapie is in dit geval gecontra-indiceerd; evenmin mag de therapie worden hervat.

Incidenteel kunnen zich leverfunctiestoornissen voordoen tijdens of kort na het gebruik van glafenine. Men dient hierop bedacht te zijn, aangezien deze hebben geleid tot zeer ernstige leverbeschadiging, welke een fataal verloop kunnen hebben in uitzonderlijke gevallen waarin de behandeling werd voortgezet of hervat, ondanks het optreden van de eerste verschijnselen die op hepatitis wezen.

Zeer incidenteel zijn gevallen gerapporteerd van thrombocytopenie, acute hemolytische anemie, nierstenen die glafenine of een metabooliet daarvan bevatten.

In een dubbelblind onderzoek met 10 gezonde vrijwilligers waarbij glafenine met placebo werd vergeleken, werd geen invloed van glafenine op de primaire hemostase geconstateerd.

In gevallen waarbij de aangegeven dosis werd overschreden zijn reversibele nierfunctiestoornissen waargenomen.

PROF. R. W. BROEKMAN 60 JAAR TANDARTS

Wanneer een in het midden van de jaren twintig afgestudeerd jong tandarts amper twee decennia later waardig wordt bevonden om aan de toentertijd zeer eliteaire Faculteit der Geneeskunde het ambt van hoogleraar in de Orthodontie te bekleden, dan zegt dat het nodige over zijn intellectuele capaciteiten en zijn studiezijn. Zo'n tandarts was Roelof W. Broekman, die vrijwel op de dag dat deze aflevering verschijnt, de datum herdenkt waarop hem het tandartsdiploma werd uitgereikt: 26 mei 1926.

Zijn uitverkiezing dankte hij niet in de eerste plaats aan zijn interesse voor de technische facetten van zijn vakgebied: Broekman's belangstelling heeft altijd veel verder gereikt. Van meet af aan verdiepte hij zich bij voorkeur in biologische vraagstukken, vooral die met betrekking tot erfelijkheid en evolutie in verband met de ontwikkeling van het gebit. Publicaties hierover – in dit tijdschrift, maar ook in buitenlandse periodieken – culmineerde in zijn boek: 'De betekenis van de erfelijkheid voor de tandheelkunde' (1950). In het verlengde van deze beschouwingen waren het wijsgerige en religieuze onderwerpen, die zijn aandacht gevangen hielden. Overpeinzingen hieromtrent gaf hij gestalte in zijn werk: 'Het vraagteken achter de horizon van ons leven' (1957). Dit zijn overigens niet de enige werken die van zijn hand verschenen. Over zijn filosofische bespiegelingen hield

hij vele voordrachten, ook buiten de kring der beroepsgenoten, onder andere voor de radio. Bij al deze manifestaties toonde hij zich steeds de geboren docent: in woord en geschrift was zijn betoog altijd helder en daardoor voor ieder begrijpelijk.

Het Tijdschrift, waarvan hij slechts korte tijd redacteur is geweest, maar van welks Algemeen Bestuur hij jarenlang deel heeft uitgemaakt, bewaart goede herinneringen aan zijn actieve periode. Alle reden dus voor de Redactie om op deze plaats dit bijzondere jubileum te gedenken en de jubilaris al het goede toe te wensen.

J. B. Visser

POSTACADEMISCH ONDERWIJS
TANDHEELKUNDE

Cursus in de maand juni

Hieronder volgt een herinnering aan de cursus die in de maand juni onder auspiciën van het *Orgaan voor Post-academisch Onderwijs Tandheelkunde*, wordt gegeven. Voor uitvoerige informatie wordt op deze plaats verwezen naar het 'zwarte' *cursusprogramma Voorjaar 1986*.

ACTA Het geven van een tweede mening, 6 en 13 juni 1986.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE BREDA

Aankondiging programma 27 mei 1986

Op dinsdag 27 mei a.s. zal een klinische avond worden gehouden in het St.-Ignatius-ziekenhuis te Breda.

Aanvang 20.15 uur.

Programma:

Dr. H. van Beek: Pre-orthopedische orthodontie.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1986

23 mei

Congres 'Future-dent', Tandheelkundige Faculteitsvereniging van ACTA 'Favervuta', Amsterdam.

24-25 mei

5e Symposium Ned. Artsen Acupunctuur Ver., RAI-congrescentrum, Amsterdam. Inl. D. Ph. Kasper, Pr. Hendrikkade 3, 1165 HP Halfweg

(tel. 02907-5073).

27 mei

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatius-ziekenhuis, Breda. Aanvang 20.15 uur. (Zie ook rubriek Binnenland.)

29 mei

Klinische avond voor tandartsen in het Onderwijscentrum Tandheelkunde/Verloskunde. Thema: PAO-caleidoscoop en posterpark. Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Aanvang 20.00 uur.

29 mei

Studiedag afdeling Orthodontie rijksuniversiteit Gent, onderwerp: 'De diepe beet: orthodontische, parodontale, prothetische en chirurgische aspecten', Crest-hotel, Antwerpen. Inl. Nele Aers, telefoon 091-40 40 22.

6 juni

Symposium 'Verleden, heden en toekomst der tandheelkunde' ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van de Utrechtse Universiteit.

13-14 juni

The L.D. Pankey Association, cursus Dr. J. Nasedkin: 'The key to successful restorative dentistry', Sheraton Skyline Hotel, Heathrow, Engeland. Inl. Mrs. W. Heesom, The Old Bothy, Norwood Hill, nr. Horley, Surrey RH6 0HP, Engeland.

17-21 juni

62nd Congress European Orthodontic Society, Madrid, Spanje.

18-22 juni

Int. Dentist Congress, Hilton Hotel, Amsterdam.

22-24 juni

10th International Conference on Oral Biology (ICOB), Amsterdam. Thema: Saliva and salivary glands.

22 juni-4 juli

Cursus 'Oral and maxillofacial surgery', The British Council, Glasgow, Groot-Brittannië. Inl. The British Council, Keizersgracht 343, 1016 EH Amsterdam.

24-25 juni

Symposium 'Oral neurobiology in the Low Countries', Promenade Hotel, 's-Gravenhage.

24-27 juni

92nd Annual meeting of the American Dental Society of Europe, Hotel Jan Tabak, Bussum. Inl. J. H. N. Pameijer, De Lairesestraat 6, 1071 NZ Amsterdam (tel. 020-62 77 19).

25-28 juni

64th General session of the Int. Association for Dental Research, Nederlands Congresgebouw, 's-Gravenhage.

6-11 juli

World Dental Conference Jerusalem 1986, Hilton Hotel Jerusalem, Israël.

1-12 september

Cursus 'Inhalatie-sedatie', ACTA, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart. Inl. Dr. P. C. Makkes, Louwesweg 1, 1066 EA Amsterdam.

3-5 september

10e Jaarlijkse bijeenkomst European Prosthodontic Association (EPA), Oxford, G.B. Onderwerp: 'Prosthodontics - new horizons'. Inl. EPA-secretariaat, Guy's Hospital Dental School, London SE1-9RT, G.B.

10-13 september

Ledencongres N.M.T. 'Dentosores?', Eurohal, Maastricht. Inl. Congrescommissie, p/a J. A. J. Verlaak, Keizer Karelplein 13, 6211 TC Maastricht (043-21 17 36).

16-19 september

12e Jaarlijkse bijeenkomst Association for Dental Education in Europe (ADEE), Cophorne, G.B. Onderwerp: 'Integration in dental education'. Inl. Prof. H. Allred, Dental School, Turner Street, London E1., G.B.

* 25 september

Klinische avond voor tandartsen in het Onderwijscentrum Tandheelkunde / Verloskunde. Thema: Inschatting en inschaling van risicopatiënten. Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Aanvang 20.00 uur.

30 september

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatius-ziekenhuis, Breda. Aanvang 20.15 uur.

10 oktober

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, Jaarbeurs, Utrecht. Thema: 'Orthodontie'. Inl. Dr. F. P. Mesu, Van Beuningenlaan 54, 3953 BS Maarsbergen (tel. 03433-714).

23-24 oktober

Epilepsiesymposium 'Van isolement tot integratie', Federatie voor Epilepsiebestrijding, Jaarbeurs Congrescentrum, Utrecht. Inl. Bureau Federatie, Koningslaan 19, 3583 GD Utrecht (tel. 030-52 06 14).

24 oktober

Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap. Thema: Plaats van de tandheelkunde in de gezondheidszorg.

6 november

Najaarsvergadering Ned. Ver. voor Orthodontische Studie, Apeldoorn. Inl. secr. J. M. Beek, Wildernislaan 51, 7313 BD Apeldoorn.

6-8 november

30e Najaarsvergadering Ned. Ver. voor Mondziekten en Kaakchirurgie, Rotterdam. Inl. secr. E. R. Kraal, Zeeweg ziekenhuis, Zeeweg 168, 1971 HG IJmuiden.